

УДК 378.37.032.6:371.3

Кошура А.В.

канд. пед. наук, доц., Буковинський державний медичний університет

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. Викладено теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка змісту духовних і моральних цінностей. Розглянуто форми і методи їхнього виховання у студентів. Представлено методики фізичного виховання студентів з урахуванням індивідуального і творчого підходу. Успішність діяльності визначається за допомогою моніторингу за індикатором спрямованості вищої освіти.

Ключові слова: оздоровлення, інтеграція, потенціал, спорт, ЗВО, студент.

Abstract. The theoretical justification and experimental check of the contents spiritual and moral values is worded. Forms and methods of their education at students are construed. Procedures of physical training of students with allowance for the individual and creative approach are presented. Success of activity is defined with the help of monitoring on the indicator of a directedness of higher education.

Key words: recovery, integration, potential, sport, higher education institutions, student.

Фізичне виховання як освітня галузь на сучасному етапі розвивається швидкими темпами і постійно поповнюється даними методологічних, медичних, соціальних і психолого-педагогічних досліджень. Спеціалісти теорії та методики фізичного виховання узагальнюють і творчо синтезують наукову інформацію, яку отримують суміжні науки. У наш час стає необхідним подальше удосконалення системи фізичного виховання, підвищення її результативності у справі всебічного розвитку кожного громадянина України на засадах особистісно зорієнтованої педагогічної парадигми. Проблема формування у сучасній молоді стійкої мотивації до цінностей освіти й здорового способу життя залишається актуальною і в наш час. Не зважаючи на деяке покращення загальної суспільно-економічної ситуації в Україні, в тому числі й позитивні зрушення в розвитку галузі фізичної культури і спорту, слід наголосити на необхідності подальшого формування у свідомості сучасного суспільства розуміння значущості фізичної культури, як достатньо дієвого засобу оздоровлення та соціалізації молоді [1].

Тому теза і присвячена основним проблемам інтеграції фізичної культури у закладах вищої освіти, і розглядається необхідність новітніх розробок у методиці фізичного виховання, тому що діючий традиційний

підхід не завжди можна застосовувати до сучасної молоді. Метою є обґрунтування необхідності інтеграції фізичної культури, як фактору впливу на розвиток цілісної особистості. Погіршення стану здоров'я і зниження рівня фізичної підготовленості студентів показують неспроможність існуючого традиційного підходу до викладання фізичної культури у ЗВО. Сучасна система вищої професійної освіти, детермінована завданнями навчання на шкоду комплексному здоров'ю, не забезпечує їхнє використання для індивідуально-професійного розвитку студентів. Аналіз світових соціокультурних і освітніх тенденцій свідчить про те, що в останні роки об'єктом пильної уваги суспільства і предметом міждисциплінарних досліджень у багатьох високорозвинених країнах стають різні аспекти поведінки людини відносно свого здоров'я. Апробуються різні моделі навчання здоровому способу життя (медична, освітня, радикально-політична та ін.) як факторові конкурентоздатності особистості на ринку праці і умові творчої самореалізації і щастя людини [2]. Водночас однією з вирішальних умов, що забезпечують ефективність і результативність професійної діяльності, є наявність продуктивної загальної працездатності, що базується на міцному духовному і фізичному здоров'ї людини. Разом із тим, як показує вітчизняна освітня практика, мова повинна йти про організацію інтегрованого навчання та виховання молоді, що нормально розвивається, у рамках освітньої установи, у спільному проведенні дозвілля і різних заходів, тобто передбачається не тільки освітня, а й соціальна інтеграція за умов створення інтегрованого виховного середовища за принципами співжиття, співтворчості. Сучасна система навчання спрямована на різносторонню – професійну та особисту високоякісну підготовку майбутнього фахівця. Одним із завдань закладу вищої освіти повинно бути розкриття таланту особистості до навчання, суспільного життя, творчості та максимальної реалізації себе ще в молоді роки, підготовлюючи таким чином студента до його майбутньої професійної діяльності. Основою цього складного процесу має бути формування фізичної та духовної культури. Фізична культура у закладах вищої освіти регулюється як важлива складова формування культури особистості майбутнього фахівця [4].

Фізичне виховання у вузах можна розглядати, як педагогічний процес, спрямований на формування духовної культури. У сучасному світі фізичне виховання може бути застосовано для вирішення важливих, соціально-культурних гуманістичних завдань. Воно досить ефективно використовується для фізичного удосконалення, з метою пізнання можливостей людини, зосереджує увагу на професіональний та естетичний етап культури. Проблема формування духовної і фізичної культури

студентів вузів у підготовці до професійної діяльності істотно актуалізується у зв'язку із психолого-педагогічними факторами, основними характеристиками яких виступають висока психічна і фізична напруженість процесу виконання професійних обов'язків. Пошук у цьому напрямку приводить до необхідного дослідження інтегративного потенціалу фізичної культури студентів шляхом виділення гуманітарної складової із суспільно-соціального знання, що розкриває духовну сутність професійної діяльності, світ його суб'єктивності [3]. Необхідною умовою гармонічного формування духовної і фізичної культури, які визначають цілі, зміст і досягання здорового способу життя студента, може бути освітнє середовище вузу. Це спричиняє дослідження інтеграції духовного і фізичного потенціалу у формуванні культури здоров'я. У загальній структурі фізична культура займає особливе місце. Вона не тільки організує і управляє діяльністю на зразок культури службової, культури побуту тощо, але і являє собою спеціальну діяльність. Це накладає особливу печатку на її гуманістичну функцію. Вона «гуманізує» не діяльність людини, а її саму. Тому розробці методів виховання фізичної культури треба приділяти велику увагу, задля виховання здорової нації як фізично так і духовно.

Величезний потенціал у формуванні фізичної культури студентів має навчально-виховний процес вузу. При цьому ефективне керування процесом інтеграції фізичної культури студентів вузів здійснюється на основі науково обґрунтованого планування, організації й контролю за їхньою діяльністю. В основі керування лежить покроковий зворотний зв'язок відповідно до етапів і логіки даного процесу. При цьому результативність управління зростає, коли контроль викладача сполучається із самоконтролем, самоврядуванням студентів [4]. Етап професійної роботи, а точніше включення студентів у різні види соціальної і професійної діяльності, припускає вирішення студентами різноманітних професійних завдань і ситуацій з використанням фізичного інструментарію, збагачення досвіду спортивно-фізкультурної діяльності, розвитку самостійності і ініціативності. Успішність такої діяльності виявляється за допомогою моніторингу за індикатором спрямованості вищої освіти на інтеграцію фізичної культури у вузі, а також забезпечення зворотного зв'язку на всіх етапах формування фізичного потенціалу і внесення корективів у комплекс заходів щодо забезпечення ефективності даного процесу. Таким чином, в умовах сучасності, необхідно розробляти методичну систему фізичного виховання з врахуванням усіх вищезазначених концепцій та проблем, які б базувалися на особистому та творчому підході до виховання студентів.

Список використаних джерел

1. Випасняк І., Шанковський А. Інноваційні технології, спрямовані на підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентів. Молодіжний науковий вісник *Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал*. 2017. Вип. 18. С. 125–129.
2. Даниленко Л. І. Основні проблеми освітньої інноватики в сучасній теорії і практиці. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2005. С. 6–12.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2004. 218 с.
4. Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Вид. центр «Просвіта», 2000. 368 с.